EUROOPAN
KOMISSIO

Bryssel 10.7.2024
COM(2024) 281 final

2024/0155 (NLE)

Ehdotus

NEUVOSTON PÄÄTÖS

yhteistyöstä Euroopan unionin rikosoikeudellisen yhteistyön viraston (Eurojust) ja rikosasioissa tehtävän oikeudellisen yhteistyön alalla toimivaltaisten Libanonin tasavallan viranomaisten välillä tehdyn Euroopan unionin ja Libanonin tasavallan välisen sopimuksen tekemisestä

PERUSTELUT

Tämä ehdotus koskee Euroopan unionin ja Libanonin tasavallan välisen, Euroopan unionin rikosoikeudellisen yhteistyön viraston (Eurojust) ja Libanonin tasavallan rikosoikeudellisesta yhteistyöstä vastaavien toimivaltaisten viranomaisten välistä yhteistyötä koskevan sopimuksen, jäljempänä ’sopimus’, tekemistä.

1. EHDOTUKSEN TAUSTA

• Ehdotuksen perustelut ja tavoitteet

Euroopan unionin rikosoikeudellisen yhteistyön virasto (Eurojust) koordinoi rajat ylittävän vakavan rikollisuuden tutkinta- ja syytetoimia Euroopassa ja sen ulkopuolella. Euroopan unionin (EU) rikosoikeudellisen yhteistyön keskuksena Eurojust tukee kansallisia tutkinta- ja syyttäjäviranomaisia.

Vakavien rikosten tutkintaan ja syytteeseenpanoon osallistuvien oikeusviranomaisten yhteistyön tarve ei globalisoituneessa maailmassa pysähdy unionin rajoille. Rajat ylittävän rikollisuuden lisääntyessä viranomaisten on ratkaisevan tärkeää saada tietoja oman lainkäyttöalueensa ulkopuolelta. Tästä syystä Eurojustin olisi voitava tehdä tiivistä yhteistyötä ja vaihtaa henkilötietoja valittujen kolmansien maiden oikeusviranomaisten kanssa, siinä määrin kuin se on tarpeen sen tehtävien suorittamista varten asetuksessa (EU) 2018/1727[1], jäljempänä ’Eurojust-asetus’, vahvistettujen vaatimusten puitteissa. Samalla on tärkeää varmistaa, että henkilötietojen suojaamiseksi on käytössä riittävät yksityisyyden suojaa, perusoikeuksia ja yksilön vapauksia koskevat takeet.

Eurojust voi vaihtaa operatiivisia henkilötietoja kolmansien maiden kanssa, jos jokin Eurojust-asetuksen 56 artiklan 2 kohdan a–c alakohdassa säädetyistä vaatimuksista täyttyy:

- komissio on päättänyt 57 artiklan mukaisesti, että kyseinen kolmas maa tai kansainvälinen järjestö varmistaa riittävän tietosuojan tason, tai jos tällaista tietosuojan riittävyyttä koskevaa päätöstä ei ole tehty, asianmukaisista suojatoimista on säädetty tai ne ovat olemassa 58 artiklan 1 kohdan mukaisesti, tai jos ei ole tehty tietosuojan riittävyyttä koskevaa päätöstä eikä myöskään ole toteutettu tällaisia asianmukaisia suojatoimia, sovelletaan 59 artiklan 1 kohdan mukaisia erityistilanteita koskevia poikkeuksia;
- Eurojustin ja kyseisen kolmannen maan tai kansainvälisen järjestön välillä on tehty operatiivisten henkilötietojen vaihtamisen mahdollistava yhteistyösopimus ennen 12 päivää joulukuuta 2019 päätöksen 2002/187/YOS[2] 26 a artiklan mukaisesti; tai
- unionin ja kolmannen maan tai kansainvälisen järjestön välillä on tehty Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen (SEUT) 218 artiklan nojalla kansainvälinen sopimus, jossa annetaan yksityisyydensuojaa, perusoikeuksia ja yksilön vapauksia koskevat riittävät takeet.

Tähän mennessä Eurojust on tehnyt päätöksen 2002/187/YOS 26 a artiklaan perustuvat henkilötietojen vaihdon mahdollistavat yhteistyösopimukset Montenegron, Ukrainan, Moldovan, Liechtensteinin, Sveitsin, Pohjois-Makedonian, Yhdysvaltojen, Islannin, Norjan,

[1] Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2018/1727, annettu 14 päivänä marraskuuta 2018, Euroopan unionin rikosoikeudellisen yhteistyön virastosta (Eurojust) ja neuvoston päätöksen 2002/187/YOS korvaamisesta ja kumoamisesta (EUVL L 295, 21.11.2018, s. 138).

[2] EYVL L 063, 6.3.2002, s. 0001–0013.

Georgian, Albanian ja Serbian kanssa. Eurojust-asetuksen 80 artiklan 5 kohdan mukaisesti nämä yhteistyösopimukset pysyvät voimassa.

Sen jälkeen kun Eurojust-asetuksen soveltaminen alkoi 12. joulukuuta 2019, komissio on perussopimuksen nojalla vastannut yhteistyötä ja henkilötietojen vaihtoa Eurojustin kanssa koskevien kansainvälisten sopimusten neuvottelemisesta kolmansien maiden kanssa unionin puolesta. Siltä osin kuin se on tarpeen sen tehtävien hoitamiseksi, Eurojust voi Eurojust-asetuksen V luvun mukaisesti luoda yhteistyösuhteita ulkoisiin kumppaneihin ja ylläpitää niitä yhteistyöjärjestelyjen avulla. Ne eivät kuitenkaan itsessään voi olla henkilötietojen vaihdon oikeusperusta.

Vahvistaakseen oikeudellista yhteistyötä Eurojustin ja valittujen kolmansien maiden välillä komissio hyväksyi suosituksen neuvoston päätökseksi luvan antamisesta aloittaa neuvottelut Euroopan unionin ja Algerian, Armenian, Bosnia ja Hertsegovinan, Egyptin, Israelin, Jordanian, Libanonin, Marokon, Tunisian ja Turkin välisistä, Euroopan unionin rikosoikeudellisen yhteistyön viraston (Eurojust) ja näiden kolmansien maiden rikosoikeudellisen yhteistyön alalla toimivaltaisten viranomaisten välillä tehtävää yhteistyötä koskevista sopimuksista.[3]

Neuvosto antoi luvan 1. maaliskuuta 2021 sekä hyväksyi neuvotteluohjeet ja nimitti erityiskomitean avustamaan sitä tässä tehtävässä[4].

Neuvottelut Libanonin kanssa aloitettiin joulukuussa 2022. Heinäkuussa 2023 järjestetyn toisen ja viimeisen neuvottelukierroksen jälkeen neuvottelijat pääsivät alustavaan sopimukseen 11. lokakuuta 2023. Pääneuvottelijat parafoivat sopimusluonnoksen [xx.xx.xxxx].

- **Yhdenmukaisuus muiden asiaan liittyvien toimintapoliittisten säännösten kanssa**

Sopimus neuvoteltiin niiden kattavien neuvotteluohjeiden mukaisesti, jotka neuvosto hyväksyi 1. maaliskuuta 2021 samaan aikaan neuvotteluvaltuutuksen kanssa. Sopimus on myös yhdenmukainen oikeudellista yhteistyötä koskevan unionin politiikan kanssa.

Viime vuosina on edistytty tietojenvaihtoa koskevan yhteistyön parantamisessa jäsenvaltioiden välillä sekä unionin virastojen ja kolmansien maiden välillä. Asetuksella (EU) 2023/2131 asetuksen (EU) 2018/1727 ja neuvoston päätöksen 2005/671/YOS muuttamisesta terroritapauksia koskevan digitaalisen tietojenvaihdon osalta[5] vahvistetaan Eurojustin

[3] Suositus neuvoston päätökseksi luvan antamisesta aloittaa neuvottelut Euroopan unionin ja Algerian, Armenian, Bosnia ja Hertsegovinan, Egyptin, Israelin, Jordanian, Libanonin, Marokon, Tunisian ja Turkin välisistä, Euroopan unionin rikosoikeudellisen yhteistyön viraston (Eurojust) ja näiden kolmansien maiden rikosoikeudellisen yhteistyön alalla toimivaltaisten viranomaisten välillä tehtävää yhteistyötä koskevista sopimuksista, COM(2020) 743 final, 19.11.2020.

[4] Neuvoston päätös luvan antamisesta aloittaa neuvottelut Euroopan unionin ja Algerian, Argentiinan, Armenian, Bosnia ja Hertsegovinan, Brasilian, Kolumbian, Egyptin, Israelin, Jordanian, Libanonin, Marokon, Tunisian ja Turkin välisistä, Euroopan unionin rikosoikeudellisen yhteistyön viraston (Eurojust) ja näiden kolmansien maiden rikosoikeudellisen yhteistyön alalla toimivaltaisten viranomaisten välillä tehtävää yhteistyötä koskevista sopimuksista. Ks. 6153/21 + ADD 1, kirjallisella menettelyllä hyväksytty neuvoston päätös 1. maaliskuuta 2021 (CM 1990/21).

[5] Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2023/2131, annettu 4 päivänä lokakuuta 2023, Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2018/1727 ja neuvoston päätöksen 2005/671/YOS muuttamisesta terroritapauksia koskevan digitaalisen tietojenvaihdon osalta.

kolmansien maiden kanssa tekemän yhteistyön puitteita tarjoamalla vankka oikeusperusta yhteyssyyttäjän siirrolle Eurojustiin ja yhteistyölle Eurojustin kanssa.

Myös asetuksella (EU) 2022/838, jolla muutetaan asetusta (EU) 2018/1727 siltä osin kuin on kyse joukkotuhontaa, ihmisyyttä vastaan tehtyjä rikoksia, sotarikoksia ja niiden liitännäisrikoksia koskevien todisteiden säilyttämisestä, analysoinnista ja tallentamisesta Eurojustissa[6], on vahva yhteys kolmansiin maihin. Molemmissa säädöksissä korostetaan tiiviin yhteistyön merkitystä kolmansien maiden kanssa vakavien rikosten tutkinnassa ja syytteeseenpanossa.

- **Yhdenmukaisuus unionin muiden politiikkojen kanssa**

Ehdotus on myös johdonmukainen unionin muihin toimintapolitiikkoihin nähden.

Rikosoikeudellinen yhteistyö on yksi toimista, jotka esitettiin EU:n ja Libanonin ensimmäisessä toimintasuunnitelmassa[7], jolla tuettiin 1. huhtikuuta 2006 voimaan tulleen Euroopan yhteisön ja sen jäsenvaltioiden sekä Libanonin tasavallan välisestä assosiaatiosta tehdyn Euro-Välimeri-sopimuksen täytäntöönpanoa. Erityistä huomiota kiinnitettiin oikeudelliseen yhteistyöhön terrorismin ja järjestäytyneen rikollisuuden torjunnassa. Yksi suunnitelluista toimista oli Libanonin ja EU:n jäsenvaltioiden tuomioistuinten välisen rikosoikeudellisen yhteistyön kehittäminen.

EU:n ja Libanonin assosiaationeuvostossa 11. marraskuuta 2016 hyväksytyissä EU:n ja Libanonin välisen kumppanuuden painopisteissä[8] molemmat osapuolet sopivat, että Libanonin vakauden kannalta on edistyttävä hyvän hallintotavan ja oikeusvaltioperiaatteen noudattamisessa. EU sitoutui yhteistyöhön Libanonin kanssa yhteisten demokratia- ja oikeusvaltioarvojen edistämiseksi sekä oikeusjärjestelmän uudistamiseksi ja korruption torjumiseksi.

Libanon on hyötynyt useista EU:n rahoittamista hankkeista, jotka liittyvät oikeuslaitoksen uudistamiseen ja oikeusvaltion vahvistamiseen, myös rikosoikeuden alalla.

Uudistettua kumppanuutta eteläisten naapurimaiden kanssa koskevassa 9. helmikuuta 2021 annetussa yhteisessä tiedonannossa *Uusi Välimeren alueen toimintaohjelma*[9] suunnitellaan EU:n ja eteläisen naapuruuspolitiikan kumppanuusmaiden välisen oikeudellisen yhteistyön vahvistamista Eurojustin avustuksella, muun muassa neuvottelemalla yhteistyösopimuksia EU:n ja eteläisen naapuruuspolitiikan kumppanuusmaiden välillä. Siinä todetaan, että suuriin turvallisuusuhkiin, kuten terrorismiin, hybridiuhkiin sekä kyberrikollisuuteen ja

---

6 Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2022/838, annettu 30 päivänä toukokuuta 2022, asetuksen (EU) 2018/1727 muuttamisesta siltä osin kuin on kyse joukkotuhontaa, ihmisyyttä vastaan tehtyjä rikoksia, sotarikoksia ja niiden liitännäisrikoksia koskevien todisteiden säilyttämisestä, analysoinnista ja tallentamisesta Eurojustissa.

7 Ehdotus neuvoston päätökseksi Euroopan yhteisön ja sen jäsenvaltioiden sekä Libanonin tasavallan assosiaatiosta tehdyllä Euro–Välimeri-sopimuksella perustetussa assosiaationeuvostossa vahvistettavasta Euroopan yhteisön ja sen jäsenvaltioiden kannasta EU:n ja Libanonin toimintasuunnitelman täytäntöönpanoa koskevaan suositukseen, COM/2006/0365 final.

8 EU:n ja Libanonin assosiaationeuvoston päätös N:o 1/2016 EU:n ja Libanonin välisen kumppanuuden painopisteistä.

9 Yhteinen tiedonanto: Renewed partnership with the Southern Neighbourhood - A new agenda for the Mediterranean - JOIN(2021) 2 final. https://eur-lex.europa.eu/legal-content/FI/TXT/PDF/?uri=CELEX:52021JC0002&qid=1718394456191

järjestäytyneeseen rikollisuuteen, jotka horjuttavat alueen vakautta, voidaan puuttua vain yhteisin toimin.

Komission nykyisissä strategia-asiakirjoissa vahvistetaan tarve parantaa lainvalvonta- ja oikeudellisen yhteistyön tehokkuutta ja vaikuttavuutta EU:ssa sekä laajentaa yhteistyötä kolmansien maiden kanssa. Näihin asiakirjoihin kuuluvat muun muassa EU:n turvallisuusunionistrategia[10], EU:n terrorisminvastainen ohjelma[11] ja järjestäytyneen rikollisuuden torjuntaa koskeva EU:n strategia[12].

Näiden strategia-asiakirjojen mukaisesti kansainvälistä yhteistyötä on tehostettu myös lainvalvonnan alalla. Komissio on neuvoston valtuutuksen[13] perusteella neuvotellut Uuden-Seelannin kanssa sopimuksen henkilötietojen vaihdosta Euroopan unionin lainvalvontayhteistyöviraston (Europol) kanssa.

Samalla on ratkaisevan tärkeää, että kolmansien maiden kanssa tehtävässä oikeudellisessa yhteistyössä noudatetaan kaikilta osin EU:n perussopimuksissa ja Euroopan unionin perusoikeuskirjassa vahvistettuja perusoikeuksia.

Yksi erityisen tärkeä suojatoimien kokonaisuus, erityisesti sopimuksen II lukuun sisältyvät suojatoimet, koskee henkilötietojen suojaa, joka on EU:ssa perusoikeus. Eurojust-asetuksen 56 artiklan 2 kohdan c alakohdan nojalla Eurojust voi siirtää henkilötietoja kolmannen maan viranomaiselle sellaisen kansainvälisen sopimuksen perusteella, joka on tehty unionin ja kyseisen kolmannen maan välillä SEUT-sopimuksen 218 artiklan nojalla ja jossa annetaan yksityisyydensuojaa, perusoikeuksia ja yksilön vapauksia koskevat riittävät takeet.

Sopimuksen II luvussa määrätään tällaisista takeista, mukaan lukien erityisesti määräykset, joilla varmistetaan tietyt tietosuojaperiaatteet ja -velvoitteet, joita molempien osapuolten on noudatettava (10ff artikla), sekä määräykset, joilla varmistetaan yksilöiden täytäntöönpanokelpoiset oikeudet (14ff artikla), riippumaton valvonta (21 artikla) sekä tehokkaat hallinnolliset ja oikeudelliset muutoksenhakukeinot, jos sopimuksessa tunnustettuja oikeuksia ja takeita loukataan henkilötietojen käsittelyn yhteydessä (22 artikla).

On löydettävä tasapaino turvallisuuden parantamisen ja ihmisoikeuksien, myös tietojen ja yksityisyyden, turvaamisen välillä. Komissio on varmistanut, että sopimus tarjoaa oikeusperustan henkilötietojen vaihdolle rikosasioissa tehtävää oikeudellista yhteistyötä varten ja että siinä annetaan yksityisyydensuojaa, perusoikeuksia ja yksilön vapauksia koskevat riittävät takeet.

2. OIKEUSPERUSTA, TOISSIJAISUUSPERIAATE JA SUHTEELLISUUSPERIAATE

• Oikeusperusta

Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen (SEUT) 218 artiklan 6 kohdassa määrätään ”*sopimuksen tekemistä*” koskevista päätöksistä. Koska ehdotus koskee aloja, joilla sovelletaan tavanomaista lainsäätämisjärjestystä, edellytetään Euroopan parlamentin hyväksyntää. Sen

10 COM(2020) 605 final, 24.7.2020.
11 COM(2020) 795 final, 9.12.2020.
12 COM(2021) 170 final, 14.4.2021.
13 Neuvoston päätös 7047/20, 23. huhtikuuta 2020, ja neuvoston asiakirja CM 2178/20, 13. toukokuuta 2020.

vuoksi menettelyllinen oikeusperusta on SEUT-sopimuksen 218 artiklan 6 kohdan a alakohdan v alakohta.

Aineellinen oikeusperusta määräytyy ensisijaisesti suunnitellun säädöksen tavoitteen ja sisällön perusteella. Jos suunnitellulla säädöksellä on kaksi tavoitetta tai siihen sisältyy kaksi osatekijää ja jos näistä tavoitteista tai osatekijöistä toinen on mahdollista määritellä pääasialliseksi tavoitteeksi tai osatekijäksi, johon nähden toinen tavoite tai osatekijä on liitännäinen, säädöksellä on oltava vain yksi aineellinen oikeusperusta, eli se, jota pääasiallinen tai ensisijainen tavoite tai osatekijä edellyttää. Ehdotuksella on kaksi päätavoitetta ja osatekijää, jotka ovat Eurojustin ja Libanonin välinen yhteistyö rikosasioissa sekä riittävien takeiden käyttöönotto yksityisyyden, perusoikeuksien ja yksilön vapauksien suojaamiseksi tätä yhteistyötä varten. Näin ollen aineellisena oikeusperustana on oltava SEUT-sopimuksen 16 artiklan 2 kohta ja 85 artikla.

Sen vuoksi tämän ehdotuksen oikeusperustana on SEUT-sopimuksen 16 artiklan 2 kohta ja 85 artikla yhdessä 218 artiklan 6 kohdan a alakohdan v alakohdan kanssa.

- **Toissijaisuusperiaate (jaetun toimivallan osalta)**

Eurojust-asetuksessa vahvistetaan erityiset säännöt, jotka koskevat Eurojustin suorittamia henkilötietojen siirtoja EU:n ulkopuolelle. Asetuksen 56 artiklan 2 kohdassa luetellaan tilanteet, joissa Eurojust voi laillisesti siirtää henkilötietoja kolmansien maiden oikeusviranomaisille. Säännöksen mukaan Eurojustin suorittamat rakenteelliset henkilötietojen siirrot Libanoniin edellyttävät, että EU:n ja Libanonin välillä tehdään sitova kansainvälinen sopimus, jossa annetaan yksityisyydensuojaa, perusoikeuksia ja yksilön vapauksia koskevat riittävät takeet. SEUT-sopimuksen 3 artiklan 2 kohdan mukaan sopimus kuuluu näin ollen unionin yksinomaiseen ulkoiseen toimivaltaan. Sen vuoksi tämä ehdotus ei edellytä toissijaisuusperiaatteen soveltamista koskevan tarkistuksen tekemistä.

- **Suhteellisuusperiaate**

Edellä esitetyt tätä ehdotusta koskevat unionin tavoitteet voidaan saavuttaa vain tekemällä sitova kansainvälinen sopimus, jossa määrätään tarvittavista yhteistyötoimista ja varmistetaan samalla perusoikeuksien asianmukainen suojelu. Sopimuksen määräykset rajoittuvat siihen, mikä on tarpeen sen päätavoitteiden saavuttamiseksi. Jäsenvaltioiden yksipuoliset toimet Libanonia kohtaan eivät ole vaihtoehto, koska Eurojustilla on ainutlaatuinen rooli. Yksipuoliset toimet eivät myöskään tarjoaisi riittävää perustaa Eurojustin ja kolmansien maiden väliselle oikeudelliselle yhteistyölle eivätkä varmistaisi tarvittavaa perusoikeuksien suojelua.

- **Toimintatavan valinta**

Jos tietosuojan riittävyyttä koskevaa päätöstä ei ole tehty, Eurojust voi Eurojust-asetuksen 56 artiklan mukaisesti toteuttaa operatiivisten henkilötietojen rakenteellisen siirron kolmanteen maahan ainoastaan sellaisen SEUT-sopimuksen 218 artiklan mukaisen kansainvälisen sopimuksen perusteella, jossa annetaan yksityisyydensuojaa, perusoikeuksia ja yksilön vapauksia koskevat riittävät takeet (56 artiklan 2 kohdan c alakohta). SEUT-sopimuksen 218 artiklan 6 kohdan mukaisesti valtuutus tällaisen sopimuksen allekirjoittamiseen annetaan neuvoston päätöksellä.

3. JÄLKIARVIOINTIEN, SIDOSRYHMIEN KUULEMISTEN JA VAIKUTUSTENARVIOINTIEN TULOKSET

- **Voimassa olevan lainsäädännön jälkiarvioinnit/toimivuustarkastukset**

Ei sovelleta.

- **Sidosryhmien kuuleminen**

Ei sovelleta.

- **Asiantuntijatiedon keruu ja käyttö**

Komissio ei käyttänyt neuvotteluprosessissa ulkopuolista asiantuntemusta.

- **Vaikutustenarviointi**

Ei sovelleta.

- **Sääntelyn toimivuus ja yksinkertaistaminen**

Ei sovelleta.

- **Perusoikeudet**

Henkilötietojen vaihtaminen ja käsittely kolmannen maan viranomaisten toimesta vaikuttaa yksityisyyden suojaan ja tietosuojaa koskeviin perusoikeuksiin. Sopimuksella kuitenkin varmistetaan perusoikeuksiin puuttumisen tarpeellisuus ja oikeasuhteisuus takaamalla riittävien tietosuojatakeiden soveltaminen siirrettyihin henkilötietoihin unionin lainsäädännön mukaisesti.

Sopimuksen II luvussa määrätään henkilötietojen suojasta. Tältä pohjalta 10–20 artiklassa vahvistetaan tietosuojaa koskevat perusperiaatteet, mukaan lukien käyttötarkoituksen rajoittaminen, tietojen laatu ja erityisten tietoryhmien käsittelyyn sovellettavat säännöt, rekisterinpitäjiin sovellettavat velvoitteet, mukaan lukien tietojen säilyttämisajat, kirjanpito, turvallisuus ja edelleensiirtojen osalta täytäntöönpanokelpoiset yksilön oikeudet, jotka koskevat muun muassa tietoihin pääsyä, niiden oikaisemista ja automaattista päätöksentekoa, riippumatonta ja tehokasta valvontaa sekä hallinnollisia ja oikeudellisia muutoksenhakukeinoja.

Takeet kattavat kaikenlaisen henkilötietojen käsittelyn Eurojustin ja Libanonin tasavallan välisen yhteistyön yhteydessä. Tiettyjen yksilön oikeuksien käyttöä voidaan lykätä tai rajoittaa tai se voidaan evätä, jos se on tarpeen ja oikeasuhteista ottaen huomioon rekisteröidyn perusoikeudet ja edut, tärkeistä yleiseen etuun liittyvistä syistä, erityisesti meneillään olevaan rikostutkintaan tai syytetoimiin kohdistuvien riskien ehkäisemiseksi. Tämä on unionin lainsäädännön mukaista.

Sekä Euroopan unioni että Libanonin tasavalta varmistavat myös, että tietosuojasta vastaava riippumaton viranomainen (valvontaviranomainen) valvoo henkilöiden yksityisyyteen vaikuttavia asioita, jotta voidaan suojella luonnollisten henkilöiden perusoikeuksia ja -vapauksia sopimuksen mukaisessa henkilötietojen käsittelyssä.

Sopimuksen 29 artiklan 3 kohdan mukaisesti sopimusta ei sovelleta ennen kuin molemmat osapuolet ovat ilmoittaneet toisilleen sopimukseen sisältyvien velvoitteiden täyttämisestä, mukaan lukien henkilötietojen suojaan liittyvät velvoitteet, ja tämä ilmoitus on hyväksytty. Tämän lisäksi ja henkilötietojen suojaa koskevien takeiden vahvistamiseksi edelleen

sopimuksen 29 artiklan 4 kohdassa määrätään, että osapuolen on lykättävä henkilötietojen siirtoa niin kauan kuin toinen osapuoli ei ole lainsäädännössään säätänyt eikä pannut täytäntöön sopimuksen II lukuun (Tietojenvaihto ja tietosuoja) sisältyviä suojatoimia ja velvoitteita.

Kyseisen 29 artiklan 4 kohdan lisäksi sopimuksen 32 artiklan 2 kohdassa määrätään mahdollisuudesta keskeyttää henkilötietojen siirto, jos sopimuksen ehtoja rikotaan järjestelmällisesti tai olennaisesti tai jos tällaisen rikkomuksen uhka on ilmeinen. Vastaavasti 32 artiklan 3 kohdan nojalla kummalla tahansa osapuolella on mahdollisuus toista osapuolta kuultuaan keskeyttää itse sopimuksen soveltaminen kokonaan tai osittain, jos sopimuksen ehtoja rikotaan olennaisesti tai niitä ei täytetä tai jos tällaisen olennaisen rikkomisen tai täyttämättä jättämisen uhka on ilmeinen. Sopimuksen 29 ja 32 artiklan määräyksillä yhdessä varmistetaan, että henkilötietojen siirtoja ei saa aloittaa ennen kuin kaikista tarvittavista suojatoimista on tosiasiallisesti huolehdittu ja että henkilötietojen siirtoa voidaan nopeasti lykätä tai se voidaan nopeasti keskeyttää, jos tarvittavat edellytykset eivät enää täyty.

Sopimuksessa myös taataan, että Eurojustin ja Libanonin tasavallan välisessä henkilötietojen vaihdossa noudatetaan sekä syrjimättömyysperiaatetta että perusoikeuskirjan 52 artiklan 1 kohtaa, joilla varmistetaan, että mahdolliset perusoikeuksien loukkaukset rajoittuvat siihen, mikä on ehdottoman välttämätöntä tavoiteltujen yleisen edun mukaisten tavoitteiden saavuttamiseksi suhteellisuusperiaatetta noudattaen.

4. TALOUSARVIOVAIKUTUKSET

Ehdotuksella ei ole vaikutuksia unionin talousarvioon.

5. LISÄTIEDOT

- **Toteuttamissuunnitelmat, seuranta, arviointi ja raportointijärjestelyt**

Toteuttamissuunnitelmaa ei tarvita, koska sopimus tulee voimaan sitä kuukautta seuraavan toisen kuukauden ensimmäisenä päivänä, jona Euroopan unioni ja Libanonin tasavalta ovat ilmoittaneet toisilleen omien menettelyjensä saattamisesta päätökseen.

Seurannan osalta todetaan, että Euroopan unioni ja Libanonin tasavalta tarkastelevat sopimuksen täytäntöönpanoa yhdessä vuoden kuluttua sen soveltamisen alkamispäivästä ja sen jälkeen säännöllisin väliajoin ja lisäksi jommankumman osapuolen pyynnöstä yhteisellä päätöksellä. Osapuolet arvioivat sopimusta yhdessä neljän vuoden kuluttua sen soveltamisen alkamispäivästä.

- **Ehdotukseen sisältyvien määräysten yksityiskohtaiset selitykset**

Sopimuksen 1 artiklassa esitetään sopimuksen tavoite.

Sopimuksen 2 artiklassa määritetään yhteistyön soveltamisala.

Sopimuksen 3 artiklassa esitetään sopimuksen keskeisten termien määritelmät.

Sopimuksen 4 artiklassa asetetaan Libanonille velvoite nimetä sen kansallisten toimivaltaisten viranomaisten keskuudesta vähintään yksi yhteyspiste, joka ei voi olla sama kuin yhteyssyyttäjä. Yhteyspiste on nimettävä myös terrorismia koskevia asioita varten.

Sopimuksen 5 artiklassa määrätään yhteyssyyttäjän lähettämisestä Eurojustiin.

Sopimuksen 6 artiklassa määrätään edellytyksistä, jotka koskevat Libanonin edustajien osallistumista Eurojustin operatiivisiin ja strategisiin kokouksiin.

Sopimuksen 7 artiklassa määrätään, että Eurojust voi auttaa Libanonia perustamaan yhteisiä tutkintaryhmiä ja että Eurojustia voidaan pyytää antamaan taloudellista tai teknistä apua.

Sopimuksen 8 artiklassa määrätään Eurojustin mahdollisuudesta lähettää Libanoniin yhteystuomari.

Sopimuksen 9 artiklassa vahvistetaan sopimuksen nojalla suoritettavan tietojenkäsittelyn tarkoitukset.

Sopimuksen 10 artiklassa luetellaan sopimuksen nojalla sovellettavat yleiset tietosuojaperiaatteet.

Sopimuksen 11 artiklassa taataan erityisten henkilötietoryhmien ja rekisteröityjen eri ryhmien käsittelyä koskevat lisäsuojatoimet.

Sopimuksen 12 artiklassa rajoitetaan täysin automatisoitua päätöksentekoa, jossa käytetään sopimuksen nojalla siirrettyjä henkilötietoja.

Sopimuksen 13 artiklassa rajoitetaan vastaanotettujen henkilötietojen siirtämistä edelleen.

Sopimuksen 14 artiklassa määrätään tiedonsaantioikeudesta, johon sisältyy myös oikeus saada vahvistus siitä, käsitelläänkö rekisteröityä koskevia henkilötietoja sopimuksen nojalla, sekä olennaiset tiedot käsittelystä.

Sopimuksen 15 artiklassa säädetään oikeudesta tietojen oikaisemiseen, poistamiseen ja käsittelyn rajoittamiseen tietyin edellytyksin.

Sopimuksen 16 artiklassa määrätään sopimuksen nojalla siirrettyihin henkilötietoihin vaikuttavasta tietoturvaloukkauksesta ilmoittamisesta. Osapuolten toimivaltaisten viranomaisten on ilmoitettava tietoturvaloukkauksesta viipymättä toisilleen ja valvontaviranomaisilleen ja toteutettava toimenpiteitä sen mahdollisten haittavaikutusten lieventämiseksi.

Sopimuksen 17 artiklassa määrätään, että rekisteröidylle on ilmoitettava henkilötietojen tietoturvaloukkauksesta, joka todennäköisesti vaikuttaa vakavasti hänen oikeuksiinsa ja vapauksiinsa.

Sopimuksen 18 artiklassa esitetään henkilötietojen säilyttämistä, tarkistamista, oikaisemista ja poistamista koskevia sääntöjä.

Sopimuksen 19 artiklassa edellytetään, että henkilötietojen keräämisestä, muuttamisesta, tietoihin pääsystä sekä niiden paljastamisesta, edelleen siirtämisestä, yhdistämisestä ja poistamisesta säilytetään lokitietoja.

Sopimuksen 20 artiklaan sisältyy tietoturvaa koskevia velvoitteita, joilla varmistetaan teknisten ja organisatoristen toimenpiteiden toteuttaminen sopimuksen nojalla vaihdettujen henkilötietojen suojaamiseksi.

Sopimuksen 21 artiklassa edellytetään sopimuksessa määrättyjen suojatoimien noudattamisen tehokasta valvontaa ja varmistamista. Näin varmistetaan, että tietosuojasta vastaava riippumaton viranomainen (valvontaviranomainen) valvoo henkilöiden yksityisyyteen vaikuttavia asioita, myös sopimukseen liittyviä kansallisia sääntöjä, joilla suojellaan luonnollisten henkilöiden perusoikeuksia ja -vapauksia henkilötietojen käsittelyn yhteydessä.

Sopimuksen 22 artiklassa määrätään hallinnollisista ja oikeudellisista muutoksenhakukeinoista, jotta rekisteröidyillä olisi oikeus tehokkaisiin hallinnollisiin ja oikeudellisiin muutoksenhakukeinoihin, jos heidän henkilötietojensa käsittelyn yhteydessä rikotaan sopimuksessa tunnustettuja oikeuksia ja suojatoimia.

Sopimuksen 23 artiklassa määrätään, että EU:n turvallisuusluokiteltujen ja arkaluonteisten turvallisuusluokittelemattomien tietojen vaihtamiseen ja suojaamiseen on sovellettava Eurojustin ja Libanonin toimivaltaisten viranomaisten välillä tehtyä luottamuksellisuutta koskevaa käytännön yhteistyöjärjestelyä.

Sopimuksen 24 artiklassa määrätään toimivaltaisten viranomaisten vastuusta. Toimivaltaiset viranomaiset ovat vastuussa kaikista vahingoista, joita yksilölle aiheutuu vaihdettujen tietojen oikeudellisista tai tosiseikkoja koskevista virheistä.

Sopimuksen 25 artiklassa määrätään, että periaatteessa kumpikin osapuoli vastaa omista kuluistaan, jotka liittyvät sopimuksen täytäntöönpanoon.

Sopimuksen 26 artiklassa määrätään Eurojustin ja Libanonin toimivaltaisten viranomaisten välisen käytännön yhteistyöjärjestelyn tekemisestä.

Sopimuksen 27 artiklassa määrätään suhteesta muihin kansainvälisiin välineisiin ja varmistetaan, että sopimus ei vaikuta sellaisten tietojenvaihtoa koskevien määräysten soveltamiseen, jotka sisältyvät Libanonin ja Euroopan unionin jäsenvaltioiden välisiin sopimuksiin tai järjestelyihin.

Sopimuksen 28 artiklassa määrätään sopimuksen täytäntöönpanoa koskevasta ilmoituksesta.

Sopimuksen 29 artiklassa määrätään sopimuksen voimaantulosta ja soveltamisesta.

Sopimuksen 30 artiklassa määrätään sopimuksen muuttamisesta.

Sopimuksen 31 artiklassa määrätään sopimuksen uudelleentarkastelusta ja arvioinnista.

Sopimuksen 32 artiklassa määrätään riitojenratkaisusta ja sopimuksen soveltamisen keskeyttämistä koskevasta lausekkeesta.

Sopimuksen 33 artiklassa määrätään sopimuksen irtisanomisesta.

Sopimuksen 34 artiklassa määrätään tavasta, jolla sopimuksen mukaiset ilmoitukset tehdään.

Sopimuksen 35 artiklassa viitataan todistusvoimaisiin teksteihin.

2024/0155 (NLE)

Ehdotus

NEUVOSTON PÄÄTÖS

yhteistyöstä Euroopan unionin rikosoikeudellisen yhteistyön viraston (Eurojust) ja rikosasioissa tehtävän oikeudellisen yhteistyön alalla toimivaltaisten Libanonin tasavallan viranomaisten välillä tehdyn Euroopan unionin ja Libanonin tasavallan välisen sopimuksen tekemisestä

EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO, joka

ottaa huomioon Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen ja erityisesti sen 16 artiklan 2 kohdan ja 85 artiklan yhdessä sen 218 artiklan 6 kohdan toisen alakohdan a alakohdan v alakohdan ja 218 artiklan 7 kohdan kanssa,

ottaa huomioon Euroopan komission ehdotuksen,

ottaa huomioon Euroopan parlamentin hyväksynnän,

sekä katsoo seuraavaa:

(1) Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2018/1727[1] 47 ja 52 artiklassa säädetään, että Eurojust voi luoda ja pitää yllä yhteistyösuhteita kolmansien maiden viranomaisten kanssa yhteistyöstrategian mukaisesti.

(2) Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2018/1727 56 artiklassa säädetään myös, että Eurojust voi siirtää henkilötietoja kolmannen maan viranomaiselle muun muassa sellaisen kansainvälisen sopimuksen perusteella, joka on tehty unionin ja kyseisen kolmannen maan välillä Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen (SEUT) 218 artiklan nojalla ja jossa määrätään yksityisyyden sekä yksilöiden perusoikeuksien ja -vapauksien suojaa koskevista asianmukaisista suojatoimista.

(3) Neuvoston päätöksen (EU) [XXXX][2] mukaisesti Euroopan unionin ja Libanonin tasavallan välinen sopimus yhteistyöstä Euroopan unionin rikosoikeudellisen yhteistyön viraston (Eurojust) ja rikosasioissa tehtävän oikeudellisen yhteistyön alalla toimivaltaisten Libanonin tasavallan viranomaisten välillä, jäljempänä ’sopimus’, allekirjoitettiin [XX.XX.XXXX] sillä varauksella, että sen tekeminen saatetaan myöhemmin päätökseen.

(4) Sopimuksella mahdollistetaan henkilötietojen siirto Eurojustin ja Libanonin toimivaltaisten viranomaisten välillä vakavan rikollisuuden ja terrorismin torjumiseksi sekä unionin ja sen kansalaisten turvallisuuden suojelemiseksi.

---

[1] Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2018/1727, annettu 14 päivänä marraskuuta 2018, Euroopan unionin rikosoikeudellisen yhteistyön virastosta (Eurojust) ja neuvoston päätöksen 2002/187/YOS korvaamisesta ja kumoamisesta (EUVL L 295, 21.11.2018, s. 138).

[2] Neuvoston päätös (EU) [XXXX], annettu XX.XX.XXXX, yhteistyöstä Euroopan unionin rikosoikeudellisen yhteistyön viraston (Eurojust) ja rikosasioissa tehtävän oikeudellisen yhteistyön alalla toimivaltaisten Libanonin tasavallan viranomaisten välillä tehdyn Euroopan unionin ja Libanonin tasavallan välisen sopimuksen allekirjoittamisesta unionin puolesta (XXXX).

(5) Sopimuksessa varmistetaan, että Euroopan unionin perusoikeuskirjaa[3] ja erityisesti sen 7 artiklassa tunnustettua oikeutta yksityis- ja perhe-elämän kunnioittamiseen, 8 artiklassa tunnustettua oikeutta henkilötietojen suojaan sekä 47 artiklassa tunnustettua oikeutta tehokkaisiin oikeussuojakeinoihin ja puolueettomaan tuomioistuimeen kunnioitetaan kaikilta osin. Sopimus sisältää erityisesti asianmukaiset suojatoimet Eurojustin sopimuksen nojalla siirtämien henkilötietojen suojaamiseksi.

(6) SEUT-sopimuksen 218 artiklan 7 kohdan mukaisesti neuvosto voi valtuuttaa komission hyväksymään unionin puolesta tämän sopimuksen liitteiden I, II ja III muutokset ja valtuuttaa komission sopimaan yksityiskohtaisista säännöistä, jotka koskevat osapuolten kesken sopimuksen nojalla jo toimitettujen tietojen käytön ja säilyttämisen jatkamista, sekä valtuuttaa komission saattamaan ajan tasalle ilmoitusten vastaanottajaa koskevat tiedot.

(7) Asetus (EU) 2018/1727 sitoo Irlantia, ja sen vuoksi Irlanti osallistuu tämän päätöksen hyväksymiseen.

(8) Euroopan unionista tehtyyn sopimukseen ja Euroopan unionin toiminnasta tehtyyn sopimukseen liitetyssä, Tanskan asemasta tehdyssä pöytäkirjassa N:o 22 olevien 1 ja 2 artiklan mukaisesti Tanska ei osallistu tämän päätöksen hyväksymiseen, päätös ei sido Tanskaa eikä sitä sovelleta Tanskaan.

(9) Euroopan tietosuojavaltuutettu antoi lausuntonsa [xxx] [xx.xx.xxxx].

(10) Sopimus olisi hyväksyttävä unionin puolesta.

(11) Perussopimusten mukaisesti komission tehtävänä on antaa unionin puolesta sopimuksen 29 artiklan 2 kohdassa määrätty ilmoitus osoitukseksi siitä, että unioni sitoutuu noudattamaan sopimusta,

ON HYVÄKSYNYT TÄMÄN PÄÄTÖKSEN:

1 artikla

Hyväksytään unionin puolesta Euroopan unionin ja Libanonin tasavallan välinen, Euroopan unionin rikosoikeudellisen yhteistyön viraston (Eurojust) ja rikosasioissa tehtävästä oikeudellisesta yhteistyöstä vastaavien Libanonin tasavallan toimivaltaisten viranomaisten välistä yhteistyötä koskeva sopimus.

Sopimuksen teksti on liitetty tähän päätökseen.

2 artikla

1. Sopimuksen 30 artiklan 2 kohdan soveltamiseksi komissio hyväksyy neuvostoa kuultuaan unionin puolesta otettavan kannan sopimuksen liitteiden I, II ja III muutoksiin.

2. Sopimuksen 33 artiklan 3 kohdan soveltamiseksi komissiolle annetaan valtuudet sopia yksityiskohtaisista säännöistä, jotka koskevat osapuolten kesken sopimuksen nojalla jo toimitettujen tietojen käytön ja säilyttämisen jatkamista.

3. Sopimuksen 34 artiklan 2 kohdan soveltamiseksi komissiolle annetaan valtuudet saattaa ajan tasalle ilmoitusten vastaanottajaa koskevat tiedot sen jälkeen, kun se on kuullut neuvostoa.

[3] EUVL C 326, 26.10.2012, s. 391.

3 artikla

Tämä päätös tulee voimaan päivänä, jona se hyväksytään.

Tehty Brysselissä

Neuvoston puolesta
Puheenjohtaja